

Slovenské
národné
divadlo

VÝROČNÁ SPRÁVA ZA ROK 2009

č. MK – 250/2010-103/1910

Organizácia: Slovenské národné divadlo Bratislava

Rezort: Ministerstvo kultúry SR

Typ organizácie: štátna príspevková organizácia

Miesto konania verejného odpočtu: SND, nová budova
generálne riaditeľstvo
Pribinova 17, Bratislava

Čas konania verejného odpočtu: 23. apríl 2010 o 10.00 hod.

Výročná správa je uverejnená na internetovej stránke MK SR:
www.culture.gov.sk/odpocety/odpocety09/odpocety.html

Výročná správa je uverejnená na internetovej stránke
organizácie: www.snd.sk

Bratislava, február 2010

Obsah

1. Identifikácia organizácie
2. Poslanie a strednodobý výhľad SND
3. Charakteristika kontraktu organizácie uzavretého s ústredným orgánom a jeho plnenie
4. Činnosti (produkty organizácie) a ich náklady
5. Rozpočet organizácie
6. Personálne otázky
7. Ciele a prehľad plnenia
8. Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie

1. Identifikácia organizácie:

Názov organizácie: Slovenské národné divadlo

Sídlo organizácie: Bratislava, 819 01, Pribinova 17

Identifikačné číslo organizácie: 164 763

Zriaďovateľ: Ministerstvo kultúry SR

Dátum zriadenia: 1. 3. 1920

Štatutárny zástupca organizácie – generálny riaditeľ:

Pavol Smolík

Členovia vedenia SND:

Pavol Smolík, riaditeľ opery

Štefan Bučko, riaditeľ činohry

Mário Radačovský, riaditeľ baletu

Peter Šugár, riaditeľ umelecko-dekoračných dielní

Inocencia Bónová, riaditeľka odboru ekonomiky a informatiky

Jozef Mušec, riaditeľ centra správy budov a technických zariadení

Katarína Dudáková, riaditeľka centra marketingu, obchodu a komunikácie

V uplynulom roku došlo v Slovenskom národnom divadle k výrazným personálnym zmenám. Umeleckí riaditelia opery, činohry ako aj šéfdramaturg opery a šéfdirigent opery podali koncom augusta 2009 abdikáciu ako spoločné gesto odmietnutia pôsobenia a metód bývalej generálnej riaditeľky. Následne abdikovala aj vtedajšia riaditeľka. Po jej odchode minister kultúry p. Maďarič požiadal abdikovaných riaditeľov Opery aj Činohry SND, aby sa vrátili do svojich funkcií až do riadneho vymenovania nového/ej generálneho/nej riaditeľa/lky SND, ktorý/á mal/a vzísť z konkurzného výberového konania. Zároveň bol p. Smolík vymenovaný za generálneho riaditeľa s limitovanou časovou platnosťou.

Hlavné činnosti:

Hlavné činnosti SND definuje zákon č. 385/1997 Z. z. o Slovenskom národnom divadle.

Postavenie a povinnosti SND upravuje Rozhodnutie č. MK-144/1999-1 o vydaní Zriaďovacej listiny Slovenského národného divadla z 29. januára 1999 v znení jeho dodatkov zo dňa 19. 07. 2001, 08. 07. 2002 a 15. 12. 2005.

Slovenské národné divadlo je štátna príspevková organizácia Ministerstva kultúry SR, ktorá svoju činnosť zabezpečuje vlastnými príjmami a príspevkom zo štátneho rozpočtu.

2. Poslanie a strednodobý výhľad SND

Slovenské národné divadlo je celoslovenská reprezentatívna národná kultúrna organizácia v priamom riadení Ministerstva kultúry SR, je najstaršou divadelnou inštitúciou na Slovensku, založenou v roku 1920. Slovenské národné divadlo rozvíja najmä tieto umelecké činnosti:

- rozvíja národnú divadelnú kultúru, ktorú prezentuje na území Slovenska a v zahraničí,
- umelecky pripravuje a verejne predvádza dramatické, hudobno-dramatické a tanečné diela,
- prezentuje klasickú a súčasnú slovenskú a svetovú dramatickú tvorbu,
- prispieva k rozvoju slovenského divadelného umenia a pôvodnej slovenskej dramatickej tvorby,
- poskytuje priestor pre prezentáciu tvorby iných divadiel pôsobiacich na Slovensku a partnerských divadiel zo zahraničia,
- prispieva k prehľbovaniu vzťahu verejnosti k divadelnému umeniu,
- poskytuje návštevníkom široké spektrum žánrov, tém a výrazových prostriedkov,
- sprostredkuje divadelné umenie čo najširšej verejnosti,
- rozvíja vzťahy so slovenskou divadelnou obcou, angažuje sa pri príprave systémových zmien v divadelníctve,
- spolupracuje so slovenskými a zahraničnými umeleckými telesami, kultúrnymi organizáciami, s festivalmi a so školami,
- rozvíja vzťahy so zahraničnými partnerskými divadlami a umožňuje ich prezentáciu na Slovensku,
- vydáva a rozširuje periodické a neperiodické publikácie, propagačné materiály,
- usporadúva výstavy, ktoré propagujú jeho činnosť,
- zabezpečuje ďalšie umelecko-vzdelávacie aktivity, workshopy a pod.,
- vykonáva vlastnú sprostredkovateľskú činnosť,
- realizuje scénické a kostýmové výpravy,
- vyvíja ďalšie významné kultúrne a spoločenské aktivity.

Svoje hlavné úlohy plnilo Slovenské národné divadlo v roku 2009 na kvalitnej úrovni a dosiahlo priaznivé výkonové ukazovatele. Počas roka 2009 uviedlo SND 16 premiér vrátane ich materiálno-technického zabezpečenia, odohralo 674 predstavení pre 262 071 divákov a dosiahlo tržby v sume 2 293 065,16 € vrátane kultúrnych poukazov. Predstavenia odohralo v historickej budove a v novej budove SND.

3. Charakteristika kontraktu organizácie s ústredným orgánom a jeho plnenie

Ministerstvo kultúry SR uzavrelo so Slovenským národným divadlom „Kontrakt č. MK 846/2008-102/16380 na rok 2009“ zo dňa 10. 12. 2008.

Predmetom kontraktu bolo:

1. Vznik a tvorba novej produkcie dramatických, hudobno-dramatických a baletných diel vrátane ich materiálno-technického zabezpečenia.
2. Šírenie dramatických, hudobno-dramatických a baletných diel na domácich a zahraničných scénach.
3. Podpora pôvodnej dramatickej tvorby a tvorby pre deti a mládež.
4. Sprístupnenie kultúry a podpora návštevnosti prostredníctvom kultúrnych poukazov.

Činnosti s nasledovnými cieľmi:	
- počet predstavení minimálne	690
- počet premiér minimálne	10
z toho:	
- pôvodné slovenské tituly minimálne	2
- tituly pre deti a mládež minimálne	3

Plnenie kontraktu:

SND v zmysle predmetu kontraktu v priebehu roku 2009 odohralo 674 predstavení. Uviedlo 16 premiér vrátane ich materiálno-technického zabezpečenia, z toho 3 pôvodné slovenské tituly:

V. Mihálik: Hollyroth
P. O. Hviezdoslav: Herodes a Herodias
P. Hammel, M. Radačovský, P. Lančarič: Everest

a 3 nové tituly pre deti a mládež:

W. A. Mozart: Čarovná flauta
L. N. Tolstoj: Anna Kareninová
P. O. Hviezdoslav: Herodes a Herodias

V roku 2009 odohralo SND 674 predstavení pre 262 071 divákov a dosiahlo tržby z predstavení v sume 2 247 527,16 €. Pri úhrade vstupeniek na jednotlivé divadelné predstavenia bolo použitých 45 538 kusov kultúrnych poukazov v celkovej hodnote 45 538 €. Dosiahnuté tržby vrátane kultúrnych poukazov boli vo výške 2 293 065,16 €.

SND v predchádzajúcom roku 2008 odohralo 686 predstavení, v roku 2009 odohralo 674 predstavení, čo je o 12 menej. Tento pokles bol spôsobený presťahovaním Slovenskej filharmónie z Reduty do historickej budovy SND a následným znížením počtu hracích dní pre SND.

Slovenské národné divadlo zverejšňovalo vo svojich informačných a propagačných materiáloch informáciu, že organizácia je štátnou príspevkovou organizáciou Ministerstva kultúry SR.

4. Činnosti (produkty organizácie) a ich náklady

Umelecké činnosti

SND vykonávalo v roku 2009 umelecké aktivity v súlade so zákonom č. 385/1997 Z. z. o Slovenskom národnom divadle a so Zriaďovacou listinou SND:

- rozvíjalo národnú divadelnú kultúru, ktorú prezentovalo aj v zahraničí
- realizovalo tvorbu nových dramatických, hudobno-dramatických a tanečných diel
- zabezpečovalo kvalitné uvádzanie reprízovaných inscenácií
- realizovalo výrobu scénických a kostýmových výprav
- vydávalo a rozširovalo periodické a neperiodické publikácie, propagačné materiály, usporadúvalo výstavy, ktoré propagujú jeho činnosť
- vykonávalo vlastnú sprostredkovateľskú činnosť
- zabezpečovalo ďalšie významné kultúrne a spoločenské aktivity
- rozvíjalo spoluprácu s partnerskými divadlami a festivalmi na Slovensku a v zahraničí

Na realizáciu týchto aktivít SND okrem príspevku zo štátneho rozpočtu využíva výnosy z vlastnej činnosti.

Slovenské národné divadlo dosiahlo v roku 2009 kladný výsledok hospodárenia.

Premiéry súborov SND v roku 2009

V roku 2009 uviedlo SND 16 premiér. Z celkového počtu uviedla opera 4 premiéry, balet 2 a činohra 8 premiér.

Prehľad jednotlivých titulov podľa umeleckých súborov je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

Premiéry SND v roku 2009

Autor	Názov hry	Dátum premiéry
Opera:		
B. Smetana	Predaná nevesta	27.3.2009
J. Haydn	Opustený ostrov	29.5.2009
B. Martinů	Hry o Márii	9.10.2009
W. A. Mozart	Čarovná flauta	2.12.2009
Balet:		
A. Glazunov, P. I. Čajkovskij, J. Chang, G. Balanchine	Serenáda / Čajkovského pas-de-deax / Grand pas classique z baletu Raymonda	7.5.2009
P. Hammel, M. Radačovský, P. Lančarič	Everest	5.11.2009
Činohra:		
J. Anouilh	Tanec toreadorov	24.1.2009
B. Brecht, P. Dessau	Matka Guráž a jej deti	31.1.2009
D. Gieselmann	Plantáž	28.3.2009
P. Shaffer	Amadeus	4.4.2009
L. N. Tolstoj	Anna Kareninová	13.6.2009
V. Mihálik	Hollyroth	16.9.2009
P. O. Hviezdoslav	Herodes a Herodias	14.11.2009
A. a V. Mrštíkovi	Mariša	4.12.2009

OPERA SLOVENSKEHO NÁRODNÉHO DIVADLA

Žánrovú ponuku opery doplnili v uplynulom roku viaceré koncertné podujatia.

Spomedzi nich treba vyzdvihnúť úvodný koncert sezóny 2009 / 2010, ktorý mal názov Ľubica Vargicová a jej hostia. Za svoju mimoriadnu kvalitu vďačilo toto podujatie jednak vynikajúcemu spevákemu obsadeniu. Popri našej sopránovej stálici sa v ňom predstavil slovenský tenorista Pavol Bršlík, jedna z mladých hviezd súčasnej európskej opernej scény, medzinárodne renomovaný barytonista Vladimír Chmelo a poprední sólisti Opery SND Peter Mikuláš a Terézia Kružliaková. Garantom výnimočnej kvality orchestrálneho výkonu ale i celkovej umeleckej úrovne koncertu bol svetoznámy rakúsky dirigent Ralf Weikert. Podujatie zaslúžene zožalo veľký úspech u publika i pozitívne hodnotenie kritiky.

Z ďalších koncertných podujatí hodno vyzdvihnúť ešte predvianočný koncert komorného orchestra Opery SND I musici del teatro s názvom Barokové Vianoce. Teleso ponúklo návštevníkom pôsobivý komorný program s cieľom nadviazať na činnosť niekdajšieho súboru s rovnakým názvom a vytvoriť do budúcnosti platformu umeleckej profilácie členov operného orchestra. Vynikajúcim výkonom sa na tomto podujatí uviedla hosťujúca sólistka národnej opernej scény Helena Becse Szabó.

K doplnujúcim podujatiam operného súboru patria i predpremiérové matiné, ktoré realizuje operný dom v spolupráci s renomovaným teatrológom a operným historikom PhDr. Jaroslavom Blahom. Podujatie má už svoju tradíciu, svoje publikum a prináša výrazné obohatenie programovej skladby o popularizačné a edukačné aspekty.

Opera SND podnikla v roku 2009 viaceré zájazdy. Prvý sa uskutočnil 15. februára a smeroval do Národného divadla v Brne, kde slovenská národná scéna uviedla novú inscenáciu Suchoňovho Svätopluka. Dobré navštívené predstavenie zaznamenalo tak u publika ako i odbornej verejnosti veľmi pozitívny ohlas.

V dňoch 16. a 18. júna hosťovala Opera SND v Štátnom divadle v Košiciach a následne na medzinárodnom festivale v maďarskom Miškolci. V oboch prípadoch uviedla koprodukčnú inscenáciu opery Richarda Straussa Ariadna na Naxe. Toto nesmierne originálne a náročné dielo inscenovali v SND švajčiarsky režisér Dieter Kaegi a nemecká scénografka Stefanie Pasterkamp. Ku kvalitám inscenácie patrilo kvalitné spevácke obsadenie i zasvätený dirigentský rukopis Waltera Kobéru, umeleckého riaditeľa viedenského avantgardného súboru Neue Oper Wien. V Košiciach i Miškolci sa stretla produkcia s veľmi pozitívnou odozvou.

V priebehu leta Opera SND vystúpila s veľkým úspechom na známom festivale Pohoda a na tradičnom podujatí ku Dňu ústavy SR v Nitre s názvom Hoj, vlast' moja.

Výrazným obohatením hracieho plánu Opery SND bolo v roku 2009 pohostinské vystúpenie Opery Národného divadla v Brne 7. júna, ktoré pri príležitosti okrúhleho výročia veľkej českej skladateľskej osobnosti Bohuslava Martinů uviedlo svoju novú inscenáciu opery Julietta. Produkcia zaujala osobitým divadelným jazykom a tiež vynikajúcim hudobným naštudovaním.

Druhým hosťujúcim súborom bol v júni 2009 súbor košickej štátnej opery. V historickej budove SND uviedol svoju novú inscenáciu Pucciniho operného diela Madama Butterfly.

Premiéry opery v roku 2009

Bedřich Smetana: Predaná nevesta

Komická opera v troch dejstvách

Hudobné naštudovanie:	Rastislav Štúr
Dirigenti:	Rastislav Štúr, Martin Leginus
Réžia a choreografia:	Pavel Mikuláščík
Scéna:	Frank Chamier
Kostýmy:	Jana Hurtigová
Zbormajster:	Pavol Procházka
Dramaturgia:	Slavomír Jakubek
Premiéra:	27. 3.2009 v sále opery a baletu v novej budove SND
Počet repríz:	17

Prvá premiéra Opery SND v kalendárnom roku 2009 bola v poradí treťou premiérou predošlej sezóny a priniesla klasický, veľmi populárny titul českej hudobno-dramatickej literatúry *Predaná nevesta* od Bedřicha Smetanu. Premiérový večer sa uskutočnil 27. marca 2009 v sále opery a baletu v novej budove SND. Dramaturgický výber sa tentoraz uberal po línii diel, ktoré majú u nás už tradične silné divácke zázemie a sľubujú oživenie záujmu verejnosti i oslovenie nového diváka predovšetkým vo vzťahu k novej budove SND. Voľba padla na *Predanú nevestu* i napriek tomu, že predošlá inscenácia doslúžila na našom javisku len pred krátkym časom.

Operný dom však prišiel tentoraz s novým inscenačným tímom, ktorý na našej prvej opernej scéne dosiaľ nepracoval. Navyše, po prvý raz sa titul oslobodil od svojej konvenčnej viazanosti na klasickú, folklorizujúcu inscenačnú tradíciu. Renomovaný český režisér Pavel Mikuláščík, žijúci a tvoriaci už dlhé roky v zahraničí, dokázal spolu s nemeckým scénografom Frankom Chamiérom posunúť divadelnú optiku k modernejšiemu, civilnejšiemu pohľadu bez toho, aby dielu násilne vnucoval cudzie kontexty a reálie. Vyložil dielo v súlade s jeho prostým a v zásade ľudovým zábavným jazykom do podoby, ktorá má potenciál osloviť veľmi široké spektrum diváka, vrátane mladších ročníkov i „prvónávštevníkov“ operného divadla. V znamení mladej generácie sa nieslo i kvalitné spevácke obsadenie titulu. Pod taktovkou inšpiratívneho Rastislava Štúra sa predstavila celá plejáda talentovaných slovenských vokalistov, z ktorých viacerí stoja bezpochyby na prahu sľubnej interpretačnej kariéry.

Treba tiež vyzdvihnúť, že sa po istom čase opäť v jednej z hlavných úloh prezentoval na doskách národného divadla v premiérovom večere svetoznámy slovenský tenorista Miroslav Dvorský.

Joseph Haydn: Opustený ostrov

Azione teatrale v dvoch častiach

Hudobné naštudovanie:	Andrew Parrott
Dirigenti:	Andrew Parrott, Marián Lejava
Scéna a kostýmy:	Miriam Struhárová
Réžia:	Andrea Hlinková
Dramaturgia:	Slavomír Jakubek
Premiéra:	29.5.2009 v historickej budove SND
Počet repríz:	9

Druhá premiéra v roku 2009 bola venovaná 200. výročiu veľkého hudobného génia Josepha Haydna, ktorého osobnosť i dielo má s Bratislavou nemálo spoločného. Opera SND siahla tentoraz po málo známom, dlhú dobu úplne zabudnutom diele s názvom Opustený ostrov. Kvality opusu však dávajú za pravdu samotnému skladateľovi, ktorý ho považoval za istým spôsobom výnimočné dielo, tak po stránke samotných hudobných kvalít ako i z pohľadu žánrovej vyspelosti a originality. Premiéru uskutočnila Opera SND v historickej budove SND 29. mája 2009 v spolupráci s medzinárodným festivalom starej hudby Dni starej hudby a prezentovala dielo predromantickej slohovej éry po prvý raz vo svojej histórii na dobových nástrojoch s dôrazom na štýlovú autenticitu podania. V medzinárodnom kontexte sa tak náš operný dom prihlásil k vyspelým európskym hudobným kultúram, pre ktoré je takýto prístup k starým hudobným pamiatkam už záväzným štandardom. Navyše, v spolupráci so spomenutým festivalom sa podarilo opere získať i renomovaného zahraničného dirigenta Andrew Parrotta, ktorý je medzinárodnou autoritou práve na poli takejto interpretácie. Jeho hudobné naštudovanie výrazne prekročilo obvyklý štandard operných produkcií v SND. Inscenácia bola na druhej strane debutom mladej slovenskej režisérky Andrey Hlinkovej. Spolu s výtvarníčkou Miriam Struhárovou vdýchli dielu komickú hyperbolu, invenčnosť mizanscén a bodovali obzvlášť v schopnosti udržiavať detailný kontrast javiskovej akcie s hudobným a hudobno-dramatickým pohybom. Veľmi kvalitnými výkonmi, najmä v kontexte špecifických štýlových požiadaviek, sa prezentovali viacerí mladí sólisti Opery SND. Predovšetkým Terézia Kružliaková, Daniel Čapkovič, Tomáš Juhás, ale i hosťujúce Gabriela Hübnerová a Helena Becse Szabó.

Titul bol podľa plánu od novej sezóny prenesený do štúdia novej budovy, kde sa stretol i v nasledujúcom období so živým záujmom verejnosti. Potenciálne ho má v úmysle opera využiť i ako zájazdovú produkciu, v čom podnikla už i prvé kroky.

Bohuslav Martinů: Hry o Márii

Koncertné uvedenie cyklu štyroch oper

Hudobné naštudovanie:	Jaroslav Kyzlink
Zbormajster :	Pavol Procházka
Dramaturgia:	Slavomír Jakubek
Premiéra :	9. 10. 2009 v historickej budove SND.
Počet repríz:	3

Tretím premiérovým titulom roka boli Hry o Márii veľkého českého skladateľa Bohuslava Martinů. Výnimočné dielo zaradila do svojho dramaturgického plánu Opera SND pri príležitosti 50. výročia úmrtia autora v rámci medzinárodného roku jeho hudby. Pre finančné krátenie rozpočtu, ku ktorému došlo začiatkom novej sezóny, uviedla opera dielo iba v koncertnej podobe. Kompozícia je jednou z najpôsobivejších a pre širší okruh publika najprístupnejších hudobno-dramatických partitúr klasickej hudobnej moderny 20. storočia, čo sa napokon zrkadlilo i v reakcii domáceho publika. V koncertnej produkcii treba predovšetkým vysoko vyzdvihnúť hudobné naštudovanie českého dirigenta Jaroslava Kyzlinka. Jeho taktovka bola dôsledná, štýlovo kompetentná a pre celý súbor nesmierne inšpiratívna. Vynikajúce vokálne výkony podali Adriana Kohútková, Katarína Štúrová, Gustáv Beláček či Denisa Hamarová. Veľmi dobrým výkonom v náročnej zborovej partitúre sa zaskvel zbor Opery SND.

Premiérové uvedenie Hier o Márii v historickej budove SND bolo dôstojným príspevkom prvej slovenskej opernej scény k martinůvským oslavám a prezentovalo slovenské hudobné, resp. operné umenie ako vyspelú súčasť stredoeurópskeho kultúrneho priestoru.

Wolfgang Amadeus Mozart: Čarovná flauta

Opera v dvoch dejstvách

Hudobné naštudovanie:	Friedrich Haider
Dirigenti:	Friedrich Haider, Martin Leginuss, Dušan Štefánek
Réžia:	Svetozár Sprušanský
Scéna a kostýmy:	Alexandra Grusková
Choreografia:	Silvia Beláková
Zbormajster:	Pavol Procházka
Akrobatická spolupráca:	Michal Jurčo
Dramaturgia:	Peter Zagar
Premiéra:	2.12.2009 v sále opery a baletu novej budovy SND
Počet repríz:	6

Vyvrcholením jesennej časti sezóny 2009 / 2010 bola s napätím očakávaná premiéra opery Čarovná flauta od Wolfganga Amadea Mozarta 2. decembra 2009 v novej budove. Na javisku Opery SND v nej debutovali dvaja umelci: mladý slovenský činoherný režisér Svetozár Sprušanský, pre ktorého to bola zároveň prvá operná réžia vôbec, a v zahraničí renomovaný rakúsky dirigent Friedrich Haider, ktorý je nesporne najväčšou dirigentskou akvizíciou našej národnej opernej scény za ostatné obdobie. Vysoké očakávania zvýšila prezencia medzinárodnej tenorovej hviezdy Pavla Bršlíka vo vokálnom obsadení titulu. Friedrich Haider vtisol hudobnému naštudovaniu majstrovskej Mozartovej partitúry vysoký štandard. Bezo sporu výrazne pozdvihol úroveň všetkých hudobných zložiek a priblížil štýlový profil produkcie náročným kritériám mozartovskej interpretácie vyspelých západných hudobných centier. Sprušanského režijný rukopis vychádzal zo zadania rodinného predstavenia, ktoré má odľahčiť komunikáciu operného predstavenia s mladším návštevníkom a súčasne byť podnecujúcou duchovnou relaxáciou pre dospelé publikum. Inscenácia presvedčila invenciou, zmyslom pre humor, dômyselným prepojením krátkych, oddelených hudobných častí do väčších, previazaných obrazov. Originálne bolo tiež využitie detského predstaviteľa, či už vo vokálnych alebo činoherných zástojoch. Skvelému výkonu orchestra konkurovali v produkcii viaceré vynikajúce spevácko-herecké kreácie sólistov. Mimo všetkých kategórií sa pohyboval Pavol Bršlík, ktorý vo svojom Taminovi zúročil mimoriadny talent i skúsenosti s najväčšími svetovými dirigentskými osobnosťami. Ďalšiu interpretačnú profiláciu dokumentovali skvelé výkony Evy Hornyákovej, Lenky Máčikovej, Heleny Becse Szabó, Daniela Čapkoviča, Jozefa Benciho. Vyzretú interpretačnú osobnosť potvrdili zasa Peter Mikuláš i Ľubica Vargicová.

Celkovo možno skonštatovať, že sa touto produkciou podarilo Opere SND pozdvihnúť mozartovskú interpretáciu na vyšší štandard a profilovať tak mladý súbor v jednom zo základných estetických smerov modernej opernej interpretácie.

ČINOHRA SLOVENSKEHO NÁRODNÉHO DIVADLA

V kalendárnom roku 2009 Činohra SND uviedla 8 premiér, z toho štyri v štúdiu novej budovy, dve v historickej budove a dve v sále Činohry SND.

V dramaturgickej línii sme nezľavili z vysokých ambícií, pričom sa nám naďalej darilo udržať nadštandardne vysokú návštevnosť divákov. Najmä v jubilejnej 90-tej sezóne sme koncipovali dramaturgický plán tak, že v línii „návratov“ k titulom inscenácií dôležitých v našej histórii sme chceli zdôrazniť generačnú kontinuitu a preskúmať pozitívnu konfrontáciu nášho

súboru a našej tvorby s minulosťou. Herodes a Herodias a Mariša sú najvýstižnejšími reprezentantmi napĺňania spomínaných zámerov.

Po vstupe Slovenskej filharmónie do historickej budovy sa vynorila otázka zásadného prehodnotenia nášho účinkovania v týchto priestoroch. Nebyť jubilea, asi by sme zvážili, či má naše pôsobenie v historickej budove v natoľko sťažených podmienkach a zredukovanej možnosti hrať relevantnú perspektívu. Na druhej strane napr. Amadeus je v historickom interiéri tak krásny, že ťažko si predstaviť prenesenie ešte čerstvej inscenácie do iných priestorov. Marišou sa v historickej budove začali písať naše profesionálne dejiny, a preto sme tento titul odpremiérovali (nie náhodou s vynikajúcim českým režisérom) tiež práve v historickej budove. Treba však povedať, že za cenu mnohých ústupkov a sťažených podmienok skúšania.

Premiérový repertoár v štúdiu sa jednoznačne ujal a pritom je nesmierne inovatívny. Svetové a slovenské premiéry istotne svedčia o našej snahe byť kreatívni aj aktuálni (HOLLY/ROTH, Plantáž). Nová úprava a premyslená koncepcia režiséra R. Poláka v súvislosti s inscenáciou hry Herodes a Herodias spolu s Ballekovým vkladom do konceptu HOLLY/ROTH sú významným a výrazným gestom smerom k inovatívnemu vzťahu k osobnostiam a dielu slovenskej klasiky. Udalosťou sezóny a najväčším úspechom nášho pôsobenia na veľkom javisku v novej budove (s novou premiérou) sa stala Anna Kareninová. Už Hamlet naznačil, že veľký divácky záujem sa môže spontánne spájať aj s tzv. vážnym titulom, Anna Kareninová však doslova spôsobila divácky boom. Matka Guráž kvalitatívne dozrieva s reprízami a ukazuje sa, že na titul živo reagujú študenti. Amadeus zaujal eleganciou a etickým pátosom, ktorý má v národnom divadle svoje miesto. Získali sme viacero relevantných ocenení a väčšina kritik na našu tvorbu sa nesie v priaznivom duchu, čo v minulosti nebývalo vždy zvykom. Je nám však stále ľúto, aký malý priestor sa nielen nášmu divadlu, ale umeniu všeobecne dáva vo verejnoprávnych médiách, ako sú štátny rozhlas a najmä štátna televízia. Napraviť tento stav je aj v rukách nadriadených či zriaďovateľských inštitúcií. Boli by sme radi, keby sa propagácia často aj v ekonomických ukazovateľoch úspešnej umeleckej tvorby zintenzívnila. Patrí to k zásadným službám pre verejnosť, ktorá prostredníctvom daní podporuje umenie a má mať oveľa viac informácií o kultúrnom dianí.

Popri vysokom počte (416) odohraných predstavení nášho súboru (a vysokému percentu návštevnosti), popri účinkovaní na iných scénach, či už v rámci výmenných hosťovaní, zájazdov alebo účasti na festivaloch (pozri tabuľky), sme aj v roku 2009 zámerne a cielene pokračovali v projektoch „V národnom ako doma“ a „SND a jeho priatelia“. Stávame sa tak platformou, ktorá umožňuje prezentáciu zaujímavých slovenských ochotníckych a profesionálnych divadiel, ale aj významných zahraničných partnerov. Veľkým povzbudením nášho sebavedomia sú priaznivé kritické ohlasy, ako napr. po našom hosťovaní v Ľubľane

s Tromi sestrami. Už tradične mávame obrovský úspech v Čechách na mnohých festivaloch, dokonca aj s inscenáciami, ktoré v domácom prostredí takú výraznú rezonanciu nezaznamenali (Odchádzanie.).

Veľmi dôležité sú naše edukačné a iné projektové aktivity, v ktorých systematicky pokračujeme alebo ktoré sme rozbehli práve v minulom roku: Náš kocúr, Dramatická kolekcia (spolupráca s autormi na vzniku celovečerných hier) a Platforma plus (pravidelné workshopy s mladými dramatikmi od 11 rokov v spolupráci s Divadelným ústavom). V celoeurópskom kontexte sa v posledných rokoch mobilizuje sieť národných divadiel, sme prizývaní na zaujímavé konferencie (Belehrad, Varšava, Budapešť) do partnerských národných divadiel. Táto konfrontácia nás názorovo aj umelecky inšpiruje, posilňuje naše zdravé sebedovetie a vyzýva k sebareflexii.

Návštevnosť, umelecké aj ekonomické výsledky Činohry SND boli výborné aj v uplynulom roku. Práve preto máme povinnosť otvorene reflektovať významné personálne zmeny, ktoré sa v SND pred začiatkom sezóny udiali a zamyslieť sa nad ich príčinami a dopadom. Pre Činohru SND je dôležité, že p. Š. Bučko môže kontinuálne pokračovať v zámeroch a realizácii sezóny, ktorú pripravil. Personálne turbulencie na vrcholných postoch a čiastočné provizórium či vákuum sa však zákonite prejavili v atmosfére vzťahov v rámci celého divadla, hoci na druhej strane nastali pozitívne stabilizujúce a ozdravné procesy najmä čo sa týka vyjasňovania si kompetencií, smerovaní a výsledkov jednotlivých súborov a vzájomnej komunikácie. Odchod niektorých pracovníkov najmä v oblasti personalistiky zásadne prospel v komunikácii riadiacich pracovníkov.

Činohra SND a jej vedenie naďalej zastáva názor, že umelecké súbory majú mať väčšiu mieru samostatnosti, ktorá logicky vyplýva z ich odlišnosti, štruktúry, histórie, personálneho zloženia, ale aj miery a povahy komunikácie s divákmi a vonkajším prostredím ako takým. Veríme, že už v budúcnom kalendárnom roku nájdeme odpovede na mnohé otázky, ktoré si kladieme.

Premiéry činohry v roku 2009

Jean Anouilh: Tanec toreádorov

Preklad:	Ľubomír Vajdička
Réžia:	Ľubomír Vajdička
Dramaturgia:	Peter Pavlac
Kostýmy:	Milan Čorba
Scéna:	Jozef Ciller
Hudba:	Peter Mankovecký

Premiéra: 24. 1. 2009 v štúdiu novej budovy SND
Počet repríz: 23

Titul veľakrát overeného francúzskeho komédiografa, ktorý dokázal vo svojom rozsiahlom diele dokonale skĺbiť komerčný aspekt s inteligentnou výpoveďou, sme vedome zaraďovali ako tzv. oddychovku pre strednú generáciu našich divákov. Pre tých, ktorí už majú nejaké tie roky konvenčného života a manželstva za sebou. Hra pôsobí frivolne až ľahkovážne zosmiešňujúc v moliérovskej tradícii starého seladóna a jeho ľúbostné eskapády, pod povrchom je to však až kruto úprimná výpoveď o stereotypoch meštiackeho hodnotového sveta a najmä manželského zväzku založenom na pretváraní, majetníctve a vzájomnom psychologickom týraní. Tento typ dramatiky je herecky vďačný, hoci zdanlivá ľahkosť hrania býva vykúpená potom a vysokou profesionalitou. A osobitým zmyslom pre humor, ktorý M. Geišbergovi ani K. Magálovej rozhodne nechýba. Cieľová skupina publika sa na hre zabáva a aj chápe jej temnejšie, ironické podtóny. V priebehu sezóny sme pristúpili k preobsadzovaniu za Z. Fialovú, ktorá rozviazala interný pracovný pomer.

Bertold Brecht – Paul Dessau: Matka Guráž a jej deti

Preklad: Martin Kubran
Réžia: Martin Čičvák
Dramaturgia: Martin Porubjak, Martin Kubran
Scéna: Tom Ciller
Kostýmy: Marija Havran
Hudobná spolupráca: Petr Kofroň
Premiéra: 31. 1. 2009 v sále činohry SND
Počet repríz: 17

Spolupráca činohry s jedným z najzaujímavejších režiséroov mladej generácie, ktorý má už aj zahraničné renomé, Martinom Čičvákom sa začala pri Arabskej noci, pokračovala Úkladmi a láskou, nasledovala Leonce a Lena a zatiaľ poslednou v rade nemeckých titulov je tohtoročná Matka Guráž. V tejto sezóne k sérii slávnych germánskych hier pribudne Goetheho Faust, čím sa, veríme, kvalitatívne zavŕši táto systematicky rozvíjaná dramaturgická línia.

Matka Guráž bol projekt, ku ktorému sme sa odhodlávali niekoľko sezón. Režisér spolu s dramaturgom Kubranom chceli výrazne prelomiť stereotypy, ktoré sa v súvislosti s uvádzaním Brechta v SND a možno aj na Slovensku akosi udomácnili. Brecht je vraj pre mentalitu slovenského diváka príliš chladný, a teda nudný. Okrem toho vraj príliš pouča a nie je vtipný. Súčasťou koncepcie inscenátorov bol aj nový preklad hry, ktorý výrazne naznačil, že Brecht vskutku vtipný byť môže. Ako ukázala inscenácia, vo vypätých chvíľach deja je aj

emotívny. Inovatívne pôsobí aj hudobné aranžmán v duchu balkánskeho turbo-folku. Emília Vášáryová sa na očakávanej úrovni prezentovala ako nesentimentálna markytánka, ktorá nešetří seba ani blízkych, pretože vie, že prežiť je to najdôležitejšie. Vie sa hýbať vo vojne ako ryba vo vode bez výraznej námahy, moralizovania a utrpenia a v tom možno tkvie jej rozporuplná osobnosť, ktorej nechýba šarm a symbolika Matky Zeme. Veľkým prekvapením bola herecká kreácia M. Hilmerovej a opäť svoj mimoriadny talent potvrdila T. Pauhofová. Titul je vhodný aj pre mládež ako jedno z najdôležitejších diel svetoznámeho divadelného reformátora. Nasadzovanie inscenácie predpoludním sa osvedčilo a stretlo sa s mimoriadne spontánnou reakciou študentov.

David Gieselmann: Plantáž

Preklad:	Roman Olekšák
Réžia:	Marián Amsler
Dramaturgia:	Peter Pavlac, Roman Olekšák
Kostýmy a scéna:	Eva Rácová
Hudba:	Slavo Solovic
Premiéra:	28. 3. 2009 v štúdiu novej budovy SND
Počet repríz:	10

Súčasná hra a ešte súčasnejšia téma predovšetkým pre mladých. David Gieselmann je úspešný súčasný nemecký autor, ktorého v Európe poznajú aj vďaka sfilmovanej verzii hry Pán Kolpert. Jeho nová hra Plantáž, ktorá na Slovensku nebola doposiaľ uvedená, je predovšetkým o mladej generácii pred dovŕšením Kristových rokov. Gieselmanova Plantáž je komédia o jednej z najvážnejších vecí – o dospelosti, ktorá skôr či neskôr dobehne každého.

Práve kvôli tejto téme sme zaradili európsku novinku pohotovo do dramaturgického plánu. V mnohom totiž korešponduje so životným pocitom našich mladých ľudí, špecificky v prostredí veľkomesta, akým sa Bratislava v divokej dynamike posledných rokov stala. Z tohto úmyslu prirodzene vyplýva ďalší náš cieľ: Pozvať do divadla dospelých mladých prvodivákov z vrstvy, ktorá akoby dávala prednosť iným voľno-časovým aktivitám. Nová budova a jej okolie sa rodia do akéhosi trendy okolia a stojí za to preskúmať, aké limity v sebe majú rozličné životné štýly...od výhradne alternatívneho až po ten časopismi a reklamou nadesignovaného. Tretím, nemenej dôležitým momentom uvedenia hry bola naša snaha darovať najmladšej hereckej generácii titul, ktorý priamočiaro vyjadruje aj ich názory a pocity a tým ich herectvo automaticky dostane prichuť autentickej výpovede. Preto sme aj pozvali M. Amslera, mladého externého režiséra, preto sme objednali preklad od mladého divadelníka R. Olekšáka. Obaja sú už dnes vyhranenými osobnosťami slovenského divadla, ktorý ovládajú svoju profesiu a sú posvätení talentom. Toto všetko sa prejavilo na výsledku

a v prítomnosti nemeckého dramatika mali premiéry aj reprízy obrovský úspech. Aj mediálne bola Plantáž skvele naštartovaná, lístky vopred vypredané. Bohužiaľ, ochorenie jedného s hlavných predstaviteľov nás prinútilo k odvolaniu repríz, ktoré sme v programe nahradili inými inscenáciami. Inscenácia síce z objektívnych príčin „vypadla“ z ponúk zúčastniť sa na festivaloch, ale po obnovení jej chodu (po návrate skvelého Stankeho) si udržala nesmierny záujem zo strany publika.

Peter Shaffer: Amadeus

Preklad:	Zora Bútorová, Martin Bútora
Réžia:	Martin Huba
Dramaturgia:	Darina Abrahámová
Kostýmy:	Milan Čorba
Scéna:	Jozef Ciller
Hudba a výber hudby:	Jaroslav Kyzlink
Choreografia:	Juraj Letenay
Premiéra:	4. 4. 2009 v historickej budove SND
Počet repríz:	17

Slávnou hru, podľa ktorej Miloš Forman nakrútil svoj oscarový film sme v SND uviedli prvý raz. A rovno v historickej budove v meste, kde geniálny malý Mozart koncertoval a priemerný Salieri už kdesi striehol... Hra súčasného britského dramatika Petra Shaffera sa od svojej londýnskej premiéry v roku 1979 stala „klasikou“, ku ktorej sa opakovane vracajú divadlá na celom svete. Nečudo – autor sa inšpiroval osudmi geniálneho skladateľa Wolfganga Amadea Mozarta a jeho menej talentovaného, zato úspešnejšieho rivala Antonia Salieriho.

Hra zobrazuje večný konflikt medzi umelcom geniálnym a priemerným, skladateľom nekonvenčným a konvenčným, muzikantom rebelujúcim a oficiálnym, duchom slobodným a úradníckym.

V Činohre SND uvádzame Amadea v novom preklade po prvý raz, hoci na Slovensku už má táto výborná hra svoju inscenačnú tradíciu. Prekrásny interiér historickej budovy SND sa ponáša na mnohé divadlá, v ktorých sa hrali opery oboch našich hrdinov: Mozarta aj Salieriho. Potvrdilo sa, že je to ideálny priestor na vyvolávanie duchov, oslavu umenia, ale aj na svedčenie nás – obyčajných ľudí, od ktorých neraz zásadne závisí osud tých výnimočných.

V originálnej koncepcii vynikajúceho režiséra a herca Martina Hubu (Antonio Salieri) sa nám podarilo objaviť fascinujúcich otázok viac. Oživujúcim prekvapením je aj veľká príležitosť pre mladého talentovaného člena činohry Ondreja Kovaľa (Amadeus), ktorý za svoj výkon získal cenu Tatra banky.

V súvislosti s celým repertoárom, ktorý Činohra SND uvádza v historickej budove, sa však vynára veľa otázok do budúcnosti, nakoľko budova je aj dočasným sídlom Slovenskej filharmónie.

Lev Nikolajevič Tolstov : Anna Kareninová

Preklad:	Nada Szabová
Réžia:	Roman Polák
Dramatizácia:	Roman Polák, Daniel Majling
Dramaturgia:	Darina Abrahámová, Daniel Majling
Kostýmy:	Peter Čanecký
Scéna:	Jaroslav Valek
Hudba:	Michal Novinsky
Premiéra:	13. 6. 2009 v sále činohry SND
Počet repríz:	14

Dramatizáciu svetového románu o osudovej láske medzi mladým dôstojníkom a vydatou ženou dramaturgia objednala priamo pre súbor činohry v intenciách režijnej koncepcie R. Poláka a v duchu dávnejšie naštartovanej inscenačnej línie predstavovania ruskej klasiky, ktorá sa obnovila v repertoári divadla už objavným uvedením skvelej inscenácie (režiséra P. Mikulíka) Andrejevovej hry Katarína, pokračovala Ostrovským a naposledy slávila úspech Čechovovými tromi sestrami v réžii R. Poláka v Štúdiu. Od príbehu o vášni, ktorá zvíťazí nad spoločenskou konvenciou, ale nie nad sebou, sme veľa očakávali, nakoľko Polák je v stopách svojho učiteľa M. Pietora významným režisérom moderného stvárnenia ruskej klasiky /napr. Ivanov bol udalosťou celoslovenského dosahu a presahu). Tentoraz však išlo o veľké javiskové plátno v mnohom nekonvenčnej a nesmierne pôsobivej dramatizácie a celý náročný a niekoľko sezón pripravovaný projekt bol prekvapujúco obsadený tak, že ťažisko hereckého stvárnenia bolo na mimoriadnych individuálnych výkonoch, a predsa výraznej kolektívnej výpovedi a predstavení sa najmladšej hereckej generácie. Táto generačná obmena sa však deje v prirodzenej symbióze s nezabuditeľnými výkonmi generácie staršej (Karenin Martina Hubu či divadelné postavy S. Valentovej, D. Jamricha, V. Obšila)

Hoci je Anna Kareninová ústrednou postavou Tolstého románu (predstavuje ju v zaujímavej alternácii Z. Fialová a S. Halčáková), jej príbeh by bol bez osudov ďalších ženských postáv oklieštený a vytrhnutý z kontextu. Anna Kareninová je obklúčená celou légiou žien – ženou koketou, ženou trpiteľkou, ženou opatrovatelkou, ženou naivkou, ženou sväticou, atď. Každá z nich nadväzuje s mužmi svojský vzťah. Doslova zažiarili v týchto charakteroch mladé dámy (T. Pauhofová, G. Dzuríková), ale aj ich mužský partneri (L. Kostelný, T. Mašťalír, O. Kovaľ.)

Inscenačnému tímu sa pod výraznou taktovkou režiséra podarilo vytvoriť dielo aj po formálnej stránke nesmierne estetické, čisté a predsa ohurujúce.

Inscenácia sa stretla s obrovským záujmom u publika, všetky predstavenia vo veľkej Sále činohry v novej budove SND sú od premiéry vypredané. Vyšli sme v ústrety divákovi a štvorhodinové predstavenie hrávame od 18. hodiny. Kritiky v relevantných denníkoch nešetřili chválou. Dostali sme pozvanie na výberový medzinárodný festival Divadelná Nitra, v rokovaní je pozvanie na medzinárodný festival do Plzne a získali sme ocenenie Dosky v kategórii najlepšia réžia a najlepšie kostýmy.

V prípade Anny Kareninovej sa stal ten vzácny úkaz, kedy umenie a nadšenie divadelníkov je násobené záujmom publika a uznaním kritiky. Už dnes je isté, že sa prenesie aj do nasledujúcich sezón.

HOLLYROTH, anebo Robert Roth spívá Jana Hollého mrzkoti a pomerkováňa

/voľne na motívy z diela Velebný pán z Maduníc od Vojtecha Miháliku/

Scenár a réžia:	Rastislav Ballek
Dramaturgia:	Peter Pavlac
Scéna a kostýmy:	Jozef Ciller
Hudba:	Martin Ožvold
Premiéra:	16. 9. 2009 v štúdiu novej budovy SND
Počet repríz:	7

Originálne rozprávanie a spievanie Roberta Rotha i kadečo ďalšie o bizarnom, jedinečnom a tragikomickom živote Jána Hollého.

Predmet záujmu skupiny menovaných tvorcov je nesporne kuriózne. Život spisovateľa, prekladateľa a katolíckeho kňaza Jána Hollého (1785 – 1849), ktorého meno sa spája predovšetkým s projektom „slepej uličky“ slovenského jazyka, tzv. „berňolákovčiny“, je plný tragikomických okamihov, pútavých paradoxov, takých príznačných pre intelektuála tvoriaceho v pomeroch slovenského kultúrneho života.

Dlhodobý, intenzívny a produktívny záujem režiséra (autora) Rasťa Balleka o osobnosti z dejín slovenskej histórie (Tiso, Vajanský, Dohnány, atď.) sa v tomto prípade prepája s celkom iným divadelným princípom. Je ním interpret Robert Roth ako kľúč k životu Jána Hollého, k jeho jazyku, tvorbe, spôsobu myslenia a osudu, ktorý je vo svojej tragikomickej vecnosti v jasnom rozpore so šírkou jeho imaginácie, veľkosťou jeho vnútorného sveta a konfrontácie so svetovou literatúrou.

Plánovaný termín premiéry sme s technických dôvodov presunuli na začiatok sezóny 2009/10, kedy sme ambiciózne inscenáciu odprezentovali a mnohými kritikmi bola vyzdvihnutá ako udalosť sezóny. Už teraz máme pozvanie na festival Nová dráma a iné.

Vynikajúci výkon R.Rotha a intelektuálne, esteticky a divadelne atraktívna podoba predstavenia ukázala, že pre štúdio sa tento typ projektov v atypickom scénickom riešení viac ako hodí a naznačuje možnosti budúcej dramaturgickej orientácie a komunikácie s náročným, resp. otvoreným typom najmä mladého publika.

Pavol Országh Hviezdoslav: Herodes a Herodias

Réžia:	Roman Polák
Úprava textu:	Roman Polák, Martin Porubjak, Ľubomír Feldek
Dramaturgia:	Martin Porubjak
Scéna:	Pavel Borák
Kostýmy:	Peter Čanecký
Výber hudby:	Pavol Šuška, Samuel Alexander
Premiéra:	14. a 15. 11. 2009 v štúdiu novej budovy SND
Počet repríz:	9

Inscenácia režiséra Romana Poláka bola uvedená v 90. sezóne, nielen ako „povinne jubilejný titul“ impozantnej Hviezdoslavovej tragédie, ale usilovali sme sa už v nevyhnutnej úprave rozsiahleho textu zvýrazniť najmä jej „shakespearovské“ dramatické a tematické kvality s dôrazom na expresívne výrazové prostriedky v úzkom kontakte s obecnstvom. Preto sme hru inscenovali v štúdiu SND. V centre nášho záujmu stáli individuálne osudy dramatických postáv v politicko-mocenských súvislostiach. V tomto zmysle inscenácia oslovuje súčasné obecnstvo. Ohlas v hľadisku bol živý nielen na premiére, ale udržiava sa počas všetkých repríz. Inscenácia má vyhranený štýl, ako v hereckých výrazových prostriedkoch, tak v scénografii a hudbe. V tradícii inscenovania Hviezdoslavovho najzávažnejšieho a najrozsiahlejšieho dramatického diela na Slovensku predstavuje nový, aktuálny a divadelne pôsobivý čin. Najmä v dôraze na expresívnu, no pritom „priestorovo“ komornú interpretáciu mohutnej historickej tragédie, na jazykové „zosúladenie“ prozaických a veršovaných častí hry (zásluha Ľubomíra Feldeka), i na dramaticky konfliktnú súčinnosť dvoch protikladov – kresťanskej etike a mravnosti na jednej strane a hriešnej i zmyselnej ľudskej podstaty a mocenských ambícií v privátnom i verejnom „priestore“. Skrátka, ako napísal kritik, v tomto Herodesovi a Herodiade „je aj desatoro, aj Dekameron“.

Alois a Vilém Mrštíkovi: Mariša

Preklad a úprava:	Vladimír Strnisko
Réžia:	Jan Antonín Pitínský
Dramaturgia:	Martin Porubjak
Scéna:	Tomáš Rusín
Kostýmy:	Zuzana Štefunková - Rusínová

Hudba: Vladimír Franz
Premiéra: 4. a 8. 11. 2009 v sále činohry novej budovy SND
Počet repríz: 4

Prvou premiérou Činohry Slovenského národného divadla na scéne historickej budovy SND v marci 1920 bola práve táto Mariša. Po deväťdesiatich rokoch sme si pripomenuli túto výnimočnú udalosť novým naštudovaním najhranejšej českej drámy na tom istom javisku v réžii jedného z najvýznamnejších umelcov súčasného českého divadla Jana Antonína Pitínského. Tá voľba bola šťastná. Pitínský z realistického dramatického textu vytvoril inscenáciu múzickú, výtvarne štylizovanú, rytmicky pôsobivo komponovanú, s viacerými vynikajúcimi hereckými výkonmi (Táňa Pauhofová ako Mariša, Ľuboš Kostelný ako Francek, Marian Gejšberg ako Vávra). Pitínského inscenácia však nie je iba „formálne“ zaujímavým dielom, ale – na Slovensku ešte stále aktuálne – sa dotýka spoločensky nielen konformného, ale priam preferovaného nadradeného postavenia mužov nad ženami. Nerobí to však sociologickými či naturalistickými prostriedkami (ako sa to často stávalo v tradícii inscenovania Mariše), ale metaforickými, precízne vypracovanými a pôsobivými hudobno-pohybovými sekvenciami. V tomto je Pitínského Mariša originálnym príspevkom k tradícii inscenovania tejto drámy – nielen v slovenskom, ale aj v českom kontexte.

BALET SLOVENSKÉHO NÁRODNÉHO DIVADLA

Popri svojich hlavných prioritách Balet SND v roku 2009 realizoval niekoľko významných kultúrno-spoločenských projektov zameraných na špeciálne cieľové skupiny a tiež benefičné predstavenie, ako aj umelecké hostovania na Slovensku i v zahraničí. Balet SND pokračoval v živých kontaktoch s partnerskými divadlami, medzi ktorými pokračovala spolupráca s ND Praha formou vzájomnej výmeny predstavení a sólistov. Po 17 rokoch sme obnovili spoluprácu s ND Brno, ktoré hostovalo v Bratislave a my v Brne. Sólisti Baletu SND hostovali v Ostrave, Györi a Kanade. Balet SND účinkoval na medzinárodných festivaloch v Pécsi (Maďarsko) a Bukurešti (Rumunsko). Neúspešne sa skončil plánovaný zájazd do St. Etiénne vo Francúzsku, kam súbor v januári vycestoval, ale predstavenie sa z dôvodu generálneho štrajku v celej krajine nekonalo.

Vedenie baletu venovalo stále pozornosť personálnej stabilizácii súboru. Umelecký súbor Baletu SND počas roku 2009 pokračoval v obmieňaní a omladzovaní svojich členov a to najmä v baletnom zbore. S koncom 89. sezóny opustilo súbor 6 tanečníkov. V januári sa uskutočnil konkurz, na ktorý sa prihlásilo viac ako 90 tanečníkov, prevažne mladých absolventov tanečných škôl zo zahraničia. Do súboru z nich nastúpili 4 dámy a 5 pánov. Okrem nich sa po roku vrátili 2 členovia, ktorí už u nás pôsobili. Stabilizovaná je najmä dámska časť súboru, posilnila sa i pánska zložka, ale nie tak, aby sme mohli byť úplne

spokojní. Chýbajú nám prví sólisti a sólisti na klasický repertoár. Prejavilo sa to najmä po odchode Romana Novitzkého. Sólistov sa nám nedarí získať najmä z dôvodu nízkeho finančného ohodnotenia a v prípade, že v tejto oblasti nedôjde k náprave, môže mať súbor umelecké i prevádzkové problémy. Platy sú u nás výrazne nižšie ako v partnerských súboroch v zahraničí (Praha, Budapešť, Brno) a tak sa stáva, že odchovanci našich škôl radšej odchádzajú pôsobiť do zahraničia. Po viacerých úpravách sa celkový počet tanečníkov ustálil na 4 vedúcich sólistoch, 6 sólistoch, 10 sólistoch s povinnosťou účinkovať v zbore a 45 členoch zboru.

Súbor pracuje veľa a jadro súboru má obdobia, kedy je nadmerne vyťažené, čo vedie k častejším zraneniam a ochoreniam. Výpadky z pracovného procesu následne spôsobujú prevádzkové problémy. Z toho uhlu pohľadu a pri počte predstavení, ktoré má Balet SND v kontrakte vidíme ako nevyhnutnosť doplniť stav členov baletného súboru a obsadiť všetky miesta, najmä v sólistickej zložke, ako aj zvýšiť platy aspoň na úroveň našich najbližších konkurenčných súborov v Prahe, Brne a Budapešti.

V spolupráci s občianskym združením PRO VIDA sme zrealizovali už druhé baletné predstavenie pre hluchonemé deti. Balet *Narodil sa chrobáček* dňa 3. marca 2009 bol simultánne pretlmočený do posunkovej reči. Predstavenia sa zúčastnilo vyše 400 detí z rôznych častí Slovenska.

V dňoch 23. – 26. apríla 2009 sa v SND uskutočnil míting medzinárodnej siete súčasného scénického umenia IETM. SND bolo nielen hosťiteľom, ale i spoluorganizátorom tohto veľkého podujatia.

Dňa 17. septembra 2009 usporiadal Balet Slovenského národného divadla pod záštitou Prezidenta Slovenskej republiky Ivana Gašparoviča druhý ročník benefičného predstavenia špičkových baletných umelcov z celého sveta pod názvom Balet Gala '09. Špičkoví baletní umelci svojim vystúpením podporili činnosť Národného onkologického ústavu. Výťažok predstavenia prispel na zakúpenie prístroja, ktorý slúži na liečbu nádorových postihnutí pečene /rádiofrekvenčná ablácia/.

Pri príležitosti 200. reprízy titulu *Snehulienka a sedem pretekárov* sa dňa 9. mája 2009 uskutočnila po skončení predstavenia autogramiáda tvorcov tohto predstavenia, ktorej sa zúčastnili Libor Vaculík, Vašo Patejdl, Ľudmila Várossová a Milan Ferenčík, ako aj tanečníci Baletu SND. Deti mali možnosť odfotografovať sa s tvorcami i tanečníkmi a pozrieť si kostýmy a scénu zblízka. Akcia bola prijatá s mimoriadne kladnou odozvou zúčastnených a veríme, že baletu získala ďalších priaznivcov.

Premiéry baletu v roku 2009

P. I. Čajkovskij: Pas-de-deux

Choreografia:	George Balanchine
Naštudovanie:	Patricia Barker
Hudba:	Piotr Iljič Čajkovskij
Hudobné naštudovanie a dirigent:	Marián Lejava
Kostýmy:	Larae Theige Hascall
Svetelný dizajn:	Randall G. Chiarelli
Baletný majster:	Igor Holováč
Premiéra:	7. 5. 2009 v historickej budove SND
Počet repríz:	3

Čajkovského pas-de-deux uvádzajú veľké i malé súbory na celom svete. Často sa objavuje na baletných gala či slávnostiach. Balet SND sa rozhodol týmto pas-de-deux obohatiť večer klasických choreografií, ktorý je na repertoári od októbra 2007 a v rámci ktorého uvádzame Serenádu a Grand pas classique z baletu Raymonda. Naším zámerom je tento večer neustále dopĺňať a upraviť ho do finálnej podoby tak, aby obsahoval čisto choreografie velikána baletu 20. storočia Georga Balanchina. Naštudovanie Čajkovského pas-de-deux je ďalším krokom na ceste k tomuto cieľu.

Balanchinove choreografie sú dnes už základnou súčasťou repertoáru všetkých významných svetových baletných scén. Tento duet vytvoril autor roku 1960 pre sólistov New York City Ballet. Kritik P. W. Manchester tento krátky balet veľmi pochvalne označil za „malú krásku, typickú pre repertoár Veľkého divadla“. Balet je určený pre sólistov a vybrali sme ho i pre jeho technickú náročnosť, ktorá umožňuje cizelovať interpretačnú úroveň sólistov súboru. V prvom naštudovaní pas-de-deux stvárnil hostujúci sólisti Margarita Rudina a Alexej Nasadovič, ktorých interpretácia zaujala precíznosťou a suverénnym tanečným prejavom. Druhým párom boli sólisti Roman Novitzky a Romina Kolodziej, ktorí potvrdili svoje kvality a ukázali potenciál domáceho súboru. Toto dielko ostáva v programe večera a veríme, že i naďalej bude výzvou pre tanečníkov a potešením najmä pre milovníkov klasického tanca.

P. Hammel, M. Radačovský, P. Lančarič: Everest

Hudba:	Pavol Hammel
Námet:	Marián Kleis
Libreto a réžia:	Patrik Lančarič
Choreografia:	Mário Radačovský
Texty piesní:	Vlado Slivka
Dramaturgia:	Miroslava Kovářová
Scéna:	Marek Hollý
Kostýmy:	Jana Hurtigová
Fotografie:	Andrej Balco
Video:	Andrej Balco, Patrik Lančarič
Strih:	Ľubomír Čechovič
Hudobné aranžmán:	Michal Pajdiak
Baletní majstri – repetítori:	Nora Gallovičová a Igor Holováč
Nahral:	Štátny komorný orchester Žilina a štúdiová skupina
Premiéra:	5. a 6. novembra 2009 v sále opery a baletu novej budovy SND
Počet repríz:	5

Dominantou uplynulého roku z hľadiska umeleckých zámerov súboru bolo uvedenie pôvodného autorského diela Everest. Táto inscenácia je výsledkom takmer dvojročného kolektívneho snaženia a spolupráce širokého tímu tvorcov. Pri jeho vzniku sa stretlo viacero renomovaných domácich autorov. Pre viacerých z nich bola táto spolupráca prvým tvorivým počínom v baletе. Sú to - Pavol Hammel, legenda slovenskej populárnej hudby, čínoherný režisér Patrik Lančarič či textár Vlado Slivka a fotograf Andrej Balco. Pre choreografa Mária Radačovského bol Everest po viacerých krátkych opusoch druhým celovečerným titulom pre Balet SND. V projekte má priestor na realizáciu takmer celý súbor Baletu SND. Príležitosť v sólových partoch dostali nielen mladí, talentovaní sólisti, ale aj členovia baletného zboru. V sólových partoch sa predstavili Katarína Košíková, Peter Dedinský, Barbora Kubátová a Filip Kvačák.

Tvorcovia tohto tanečného divadla vnímajú Everest predovšetkým ako symbol a metaforu. Zdolať Everest znamená podstúpiť životnú skúšku odolnosti, odvahy a vnútornej sily. Štyri základné časti tematizujúce život, smrť, posmrtný život a znovuzrodenie prinášajú mikropříbeh muža a ženy, ktorý na makroploche scénického obrazu emočne podporuje veľkolepá scénická hudba, ktorej vokálna zložka je interpretovaná naživo sólovými speváčkmi (Andrea Zimányiová, Michaela Horká) a zborom (Ad Una Corda). Okrem tanečných výrazových prostriedkov dielu dominuje i výtvarná zložka (scéna, kostýmy, video, laser a svetelné efekty).

Naším cieľom pri výbere tohto titulu bolo rozšíriť repertoár súboru o kvalitné, súčasné a divácky zaujímavé predstavenie zamerané na získanie nových divákov. Zároveň sme chceli iniciovať vytvorenie pôvodného autorského diela pre Balet SND a dať tak priestor na realizáciu pre slovenských tvorcov. Naším zámerom tiež bolo prepojiť rôzne umelecké žánre a vytvoriť atraktívnu formu hudobno-tanečného divadla. Veríme, že uvedená inscenácia všetky tieto atribúty dosiahla a splnila tak umelecké ambície do nej vkladané. Išlo o technicky náročnú a veľkú produkciu, určenú pre javisko opery a baletu v novej budove SND. I napriek krátkosti času, ktorú sme mali na prípravu inscenácie na javisku, podarilo sa toto hudobno-tanečné dielo zrealizovať do formy, ktorá zarezovala u publika. Svojou súčasnou hudobnou, výtvarnou a tanečnou formou, rovnako ako nadčasovou témou je *Everest* určený širokému okruhu divákov. Z ohlasov odohraných predstavení môžeme konštatovať, že predstavenie vyvolalo odozvu, našlo si svojho diváka a päť odohraných predstavení malo výbornú návštevnosť.

MIMORIADNE PODUJATIA

Deň otvorených dverí 2009 - „Chystáme sa na vašu návštevu“

22. novembra 2009

Program nevšedného podujatia, ktoré sa v spolupráci s generálnym partnerom SND Tatra bankou uskutočnilo po druhý raz, prilákal do novej budovy Slovenského národného divadla viac ako 5000 návštevníkov všetkých vekových kategórií. V rámci pestrého programu sa predstavili všetky tri umelecké súbory – činohra, opera a balet. Cieľom Dňa otvorených dverí bolo ponúknuť návštevníkom možnosť spoznať divadlo inak, vrátane zákulisia a bezprostredných stretnutí s umelcami, a ten sa podľa reakcií divákov naplnil.

Počas Dňa otvorených dverí ponúklo SND v sálach program pre viac ako 3800 divákov – opera uviedla dva koncerty, činohra dvakrát odohrala Shakespearovu komédiu Trojkráľový večer alebo čo len chcete... a balet tanečnú rozprávku Popolvár.

Lákavé boli krátke vystúpenia členov Činohry a Opery SND, Tajomstvo divadelnej kostymérne a maskérne, Diagnóza: Divadlo s dramaturgami súborov - "lekármi", módna prehliadka historických kostýmov a Divadelný jarmok. Veľký záujem vzbudili prehliadky zákulisia, program venovaný deťom a autogramiády s umelcami všetkých troch súborov. „Deň otvorených dverí považujem za výnimočné podujatie, pri ktorom sa umelci Slovenského národného divadla stretávajú so svojím publikom v bezprostredných situáciách, bez pomysľnej hranice medzi javiskom a hľadiskom. Dnešná atmosféra v sálach a vo foyeroch SND ma očarila tým, že sme sa všetci vzájomne inšpirovali; a tak sa radosť objavila nielen

na tvárach tých, ktorí si vypočuli zaujímavé vystúpenie alebo získali na autogramiáde podpis, ale ovládla aj samotných interpretov. Bol to vzácny zážitok spolupatričnosti, za ktorý ďakujem,“ povedal na záver generálny riaditeľ SND, autor konceptu a režisér Dňa otvorených dverí Pavol Smolík. Bohatý program Dňa otvorených dverí sa začal v novej budove divadla o 10.00 hod. a skončil pred 18.00 hod. Vstup na celý program bol voľný.

50. výročie Umelecko-dekoračných dielní SND

19. septembra 2009

„Fabriku na sny“ - Umelecko-dekoračné dielne Slovenského národného divadla, ktoré založil profesor Ladislav Vychodil, otvorili 19. septembra 1959. Odvtedy dielne národného divadla stoja na Mliekárenskej ulici a umeleckí remeselníci rôznych profesií zhmotňujú návrhy scénografov a kostýmových výtvarníkov.

Pri príležitosti osláv 50. výročia vzniku Umelecko-dekoračných dielní uviedlo SND priamo v priestoroch dielní jedinečný autorský projekt o histórii a činnosti tejto jedinečnej „fabriky na sny“ s názvom Múza ex machina – múza zo stroja. Dramatik Viliam Klimáček pre scenár k slávnostnému predstaveniu využil zábavným spôsobom rôzne divadelné žánre z histórie päťdesiatich rokov dielní SND. V rámci slávnostného večera, ktorý sa uskutočnil v sobotu 19. septembra 2009 o 20.00 hod., sa uskutočnila aj prezentácia novej publikácie o histórii Umelecko-dekoračných dielní SND s názvom Bez nich by Hamlet nezomrel.

VÝSTAVY, PUBLIKÁCIE

Martin Lavinne: Všetko je inak

Osobnosti Slovenska objektívom známeho fotografa
október 2009, nová budova SND

Fotografický projekt zachytáva významné osobnosti slovenského národa z oblasti kultúry, vedy a športu inak ako sme zvyknutí, pretože v konečnom dôsledku aj tu platí ono mysteriózne – všetko je inak.

Výstava prináša portréty hrajúce sa s inotajom, metaforou, humorom a príbehmi o človeku na výslňi aj v šere Olympu, o víťazstvách a prehrách, detských snoch, hľadani štastia, fóbiách a strachu, skromnosti a aj burácajúcom egu, o túžbe byť originálny. Ľudská tvár pre fotografa Martina Levinna znamená nepoznanú krajinu, ktorú chce objaviť a pomenovať. Každý portrét preňho predstavuje dobrodružnú expedíciu do ľudskej duše. Z osobností SND

sú súčasťou výstavy Emília Vášáryová, Kamila Magálová, Soňa Valentová, Ladislav Chudík, Michal Dočolomanský, Martin Huba, Marián Labuda.

Martin Levinne (1971) je slovensko-americký fotograf, ktorý sa narodil v Česku a vyrastal v Bratislave. V roku 1992 odišiel do Spojených štátov amerických, kde študoval grafiku na prestížnom Art Institute v Los Angeles.

Divadelné prázdniny - Prechádzka slovenskými divadlami

Od 4. decembra 2009, nová budova SND

Autorka výstavy: Olga Triaška Stefanovič

Usporiadateľ výstavy: Divadelný ústav

Cyklus fotografií 27 interiérov divadelných budov na Slovensku ukazuje architektonické zvláštnosti jednotlivých divadiel a zachytáva intimitu prázdneho javiska a hľadiska v čase divadelných prázdnin. Dokumentárne zábery znásobené autorkiným vnútorným vnímaním priestoru zoznamujú návštevníka výstavy s magickými priestormi divadla a jeho zákutiami. Divadelný priestor v čase prázdnin predstavuje tichú korešpondenciu medzi jednotlivými sezónami, zároveň je akýmsi priesečníkom medzi minulosťou a budúcnosťou divadla.

Výstava fotografií divadelných interiérov sa realizuje v rámci medzinárodného projektu TACE – Divadelná architektúra v strednej Európe. TACE je viacročný medzinárodný projekt výskumu a dokumentácie divadelných priestorov, historických a moderných divadelných budov. Hlavným cieľom projektu je prezentovať doterajšie poznatky a informácie o vývoji divadelnej architektúry v strednej Európe.

Olga Triaška Stefanovič absolvovala roku 2007 štúdium na Vysoké škole výtvarných umení v Bratislave v ateliéri prof. Miloty Havránkovej na Katedre fotografie a nových médií. Roku 2002 absolvovala UNESCO-m financovaný štipendijný pobyt v Španielsku.

Autorkin prístup k fotografovaniu je konceptuálny. Vytvára obrazové správy svojho vnútorného uvažovania o miestach, do ktorých si metaforicky dosadzuje vybrané témy. Zaujímajú ju vlastnosti miest transformovateľné na všeobecnejšie filozofické kategórie, ako sú prázdno či vyprázdnenosť. Olga Triaška Stefanovič samostatne a kolektívne vystavovala na Slovensku i v zahraničí.

Pavol Haspra (8. 12. 1929 + 27. 4. 2004) Povolanie režisér

Kurátor výstavy: Martin Timko

Usporiadateľ výstavy: Divadelný ústav

Od 11. decembra 2009, nová budova SND

Nekončiaca vášeň a zaujatie pre sny, ktoré sa každý večer rozplynú. Raz šokuje, inokedy provokuje, bije na poplach pre neobyčajne obyčajné veci v ľudských životoch. Taký bol, je a ostáva v našich divadelných a ľudských spomienkach divadelný, filmový a televízny režisér Pavol Haspra.

11. decembra sa v novej budove SND konala vernisáž venovaná Pavlovi Hasprovi pri príležitosti jeho nedožitých 80. narodenín.

Pavol Haspra zasvätil divadlu bezmála päťdesiat rokov tvorivého života. Patrí medzi prvých absolventov odboru divadelnej réžie na Divadelnej fakulte VŠMU. V SND režíroval široký repertoár svetovej klasiky a súčasnej slovenskej drámy.

PUBLIKÁCIA

Ladislav Lajcha: Bez nich by Hamlet nezomrel

Kniha vydaná pri príležitosti 50. výročia založenia Umelecko-dekoračných dielní.

Fotografie: Ctibor Bachratý a archív DÚ a SND

Zostavila: Eva Gajdošová

Prezentácia knihy sa konala 15. septembra 2009 v UDD na slávnostnom Galavečere pri príležitosti výročia založenia UDD.

Scéna - september/2009

Časopis SND, vychádzajúci 3x ročne

Prehľad divadelných hier v repertoári 2009 a ich výkonové ukazovatele

Autor	Názov predstavenia	Počet predstavení
Opera		
G. Verdi	Aida	6
R. Strauss	Ariadna na Naxe	3
G. Puccini	Bohéma	5
M. P. Musorgskij	Boris Godunov	6
G. Bizet	Carmen	5
W. A. Mozart	Čarovná flauta	6
G. Donizetti	Dcéra pluku	6
G. Verdi	Don Carlos	2
W. A. Mozart	Don Giovanni	8
P. I. Čajkovskij	Eugen Onegin	3
B. Martinů	Hry o Márii	3
M. Burtas	Kóma	1
	Koncert	4
G. Verdi	La Traviata	6
G. Donizetti	Lucrezia Borgia	5
G. Verdi	Macbeth	2
G. Puccini	Madama Butterfly	11
T. Frešo	Martin a slnko	6
G. Verdi	Nabucco	7
G. Donizetti	Nápoj lásky	4
J. Haydn	Opustený ostrov	9
Ch. W. Gluck	Orfeus a Eurydika	5
B. Smetana	Predaná nevesta	17
A. Dvořák	Rusalka	4
P. Mascagni, R. Leoncavallo	Sedliacka česť - Komedianti	4
E. Suchoň	Svätopluk	6
M. Dubovský	Tajomný kľúč	3
G. Puccini	Tosca	5
G. Verdi	Trubadúr	4
G. Puccini	Turandot	5
F. Lehár	Veselá vdova	5
Opera celkom	31 titulov	166
Balet		
L. A. Minkus	Bajadéra	2
M. Radačovský, I. Holováč	Bolero a viac	11
P. Hammel, M. Radačovský, P. Lančarič	Everest	5
M. Radačovský	Inšpirácia	1
S. Prokofiev, L. Vaculík	Ivan Hrozný	2
J. Kylian, M. Radačovský, L. Timulák	KY-TIME	6
P. I. Čajkovskij	Labutie jazero	8
P. I. Čajkovskij	Luskáčik	15
T. Frešo	Narodil sa chrobáček	6
A. Popovič, Ľ. Feldek, J. Ďurovčík	Popolvár	13

P. I. Čajkovskij, G. Balanchine	Serenada-Raymonda	5
V. Patejdl	Snehulienka a sedem pretekárov	6
P. I. Čajkovskij	Spiaca krásavica	3
M. Radačovský	Stretnutie s labuťou	1
H. Lowenskjold	Sylfida	1
M. Radačovský	Warhol	7
Balet celkom	16 titulov	92
Činohra		
P. Shaffer	Amadeus	17
L. N. Tolstoj	Anna Kareninová	14
C. Goldoni	Čertice	1
M. Kukučín	Dom v stráni	14
I. Horváthová	Fetišistky	21
W. Shakespeare	Hamlet	10
P. O. Hviezdoslav	Herodes a Herodias	9
V. Mihálik	Hollyroth	7
G. Feydeau	Chrobák v hlave	12
A. Hellstenius	Chvála bláznovstva	13
O. Wilde	Ideálny manžel	7
J. Uličiansky	Kocúr na kolieskových korčuľiach	32
V. Hugo	Kráľ sa zabáva	1
G. Büchner	Leonce a Lena	9
V. Nezval	Manon Lescaut	3
A. V. Mrštíkovi	Mariša	4
B. Brecht, P. Dessau	Matka Guráž a jej deti	17
M. McDonagh	Mrzák z Inishmaan	5
V. Havel	Odchádzanie	11
D. Gieselmann	Plantáž	10
Ch. Hampton	Popol a vášeň	17
B. Ahlfors	Posledná cigara	13
K. Čapek	R. U. R.	6
T. Kusá	S mamou	15
W. Shakespeare	Skrotenie zlej ženy	20
P. de Marivaux	Stratégie a rozmary	1
G. Feydeau	Tak sa na mňa prilepila	18
M. Huba, M. Porubjak	Tančiareň	15
J. Anouilh	Tanec toreádorov	23
A. P. Čechov	Tri sestry	11
W. Shakespeare	Trojkráľový večer	15
F. Schiller	Úklady a láska	6
V. Haïm	Valčík náhody	9
M. Buffini	Večera	12
J. G. Tajovský	Ženský zákon	18
Činohra celkom	35 titulov	416
SND celkom	82 titulov	674

Prevádzkové činnosti

Pre zabezpečenie svojho poslania vykonávalo SND okrem hlavných činností aj činnosti výrobného, technicko-obslužného, marketingového a ekonomicko-administratívneho charakteru.

Ide najmä o výrobu a opravy scénických a kostýmových výprav, ich skladovanie, ochranu a prepravu na miesto uskutočnenia výkonu. Ďalej ide o zabezpečenie činností súvisiacich s obstarávaním tovarov, služieb a verejných prác, technickej údržby budov a zariadení, bezpečnosti pri práci a požiarnej ochrany, evidencie a správy majetku, rozpočtovania a informatiky, personálne a mzdové práce, sociálno-právnu agendu, ako aj služby a práce súvisiace s ochranou majetku SND. Dôležitou súčasťou činností divadla je tiež predaj vstupeniek, marketingové aktivity, mediálne kampane, strategické partnerstvá a sponzoring, vydavateľské činnosti.

Výroba a opravy scénických a kostýmových výprav

Umelecko-dekoračné dielne SND v roku 2009 vyrobili 16 kostýmových a scénických výprav do inscenácií, ktoré boli odpremiérovane v roku 2009. Výrobu a realizáciu scénických výprav a kostýmov výprav realizovali na vysokej profesionálnej úrovni.

V roku 2009 boli vyrobené kostýmové a scénické výpravy do nasledovných inscenácií činohry, opery a baletu:

- **Činohra SND:** Tanec toreadorov, Matka Guráž a jej deti, Plantáž, Amadeus, Anna Kareninová, Hollyroth, Herodes a Herodias, Mariša
- **Opera SND:** Predaná nevesta, Opustený ostrov, Hry o Márii, Čarovná flauta
- **Balet SND:** Serenáda/Čajkovského pas-de deux/Grand pas classique z baletu Raymonda , Everest

5. Rozpočet organizácie

SND v súlade so zriaďovacou listinou zabezpečuje svoju činnosť príspevkom zo štátneho rozpočtu a vlastnými príjmami.

Prehľad vybraných položiek rozpočtu v €

Ukazovateľ	Skutočnosť 2008	Skutočnosť 2009
Výnosy spolu (6) z toho :	23 473 511,3	24 418 936,3
Výnosy z bežných transferov (681)	15 598 619,1	17 091 880,5
Tržby z predaja predstavení a bulletinov (60)	2 401 546,8	2 361 468,6
Ostatné tržby z vlastnej činnosti a sponzorské	1 653 189,9	1 145 609,8
Náklady spolu (5) Z toho :	23 467 801,9	24 037 294,1
Spotrebované nákupy (50)	2 581 457,9	2 520 177,9
Služby (51)	3 638 186,3	3 901 396,1
z toho : reprezentačné (513)	33 824,6	40 044,8
Osobné náklady (52)	12 848 868,1	13 216 410,6
z toho : mzdové náklady (521)	9 069 474,9	9 478 934,7
Dane a poplatky (53)	152 858,0	155 037,0
Ostatné náklady (54)	264 090,8	104 457,0
Odpisy, predaný majetok, rezervy (55)	3 793 899,0	3 878 036,7
z toho : odpisy DLNM a DLHM (551)	3 649 671,4	3 667 539,7
Finančné náklady (56)	22 671,4	20 594,9
Daň z príjmu PO (591+595)	165 770,4	241 183,8
Hospodársky výsledok	5 709,4	381 642,2

Rok 2009 ukončilo SND s kladným hospodárskym výsledkom.

Na realizáciu svojich aktivít SND okrem príspevku zo štátneho rozpočtu využíva vlastné výnosy, ktorými čiastočne kryje nevyhnutné prevádzkové náklady. Najvyšší objem finančných prostriedkov potrebných na zabezpečenie cieľov SND predstavujú osobné náklady, čo vyplýva zo zabezpečenia potrebného rozsahu prác a činností.

Ministerstvo kultúry SR určilo pôvodným rozpisom bežný výdavok na činnosť Slovenského národného divadla v objeme 16 575 250,- €. Úpravou záväzných ukazovateľov, list č. MK-1761/2009/2009-102/3883 zo dňa 19.3.2009 prideliť MK SR 285 000,- € na konkrétne prioritné projekty realizované doma a v zahraničí. Rozpočtovým opatrením č.2, list č. MK-1761/2009-102/4825 zo dňa 23.3.2009 boli na základe rozpočtového opatrenia Ministerstva financií SR č.2/2009 zo dňa 20.3.2009 znížené záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu o 331 505 €. Rozpočtovým opatrením č.3, list č. MK-1761/2009-102/6439 zo dňa 26.5.2009 boli zvýšené bežné výdavky o 231 900,- na projekt „Oprava točne „ a „Výmena zastaraneho kompresora“. Rozpočtovým opatrením č.10, list MK-1761/2009-102/14338/09 zo dňa 24.11.2009 boli bežné výdavky na „Zakúpenie nového kompresora,“ v sume 31 900,- € presunuté na kapitálové výdavky. Nasledujúce rozpočtové opatrenie č.4, list č. MK-1761/2009-102/8289 zo dňa 19.6.2009, z dôvodu zosúladenia rozdielov vzniknutých v dôsledku konverzie rozpočtu z SKK na EURO v roku 2009, bol znížený rozpočet príjmov o 1,- €. Rozpočtovým opatrením č.5, list č. MK-1761/2009-102/10429 zo dňa 18.8.2009 upravilo Ministerstvo kultúry príspevok na bežnú činnosť o 11 946 €, ktoré boli SND pridelené na základe získaných kultúrnych poukazov za predané vstupenky na jednotlivé divadelné predstavenia. Rozpočtovým opatrením č.6, list č. MK-1761/2009-102/8419 zo dňa 1.10.2009 boli upravené záväzné ukazovatele presunom 33 130,- € z prvku 08T0103 (Podpora kultúrnych aktivít RO a PO) na prvok 08T0104 (Podpora kultúrnych aktivít v zahraničí). Rozpočtovým opatrením č.7, list č. MK-1761/2009-102/13225 zo dňa 20.10.2009 boli zvýšené bežné výdavky o 250 763,- € na projekt „Sťahovanie Reduty „. Rozpočtovým opatrením č.8, list č. MK-1761/2009-100/11011 zo dňa 27.10.2009 boli pridelené kapitálové výdavky vo výške 336 000,- € určené na nákup ťahačov a prívesov. Rozpočtovým opatrením č.9, list č. MK-1761/2009/100/11526 boli navýšené kapitálové výdavky o sumu 90 000,- € určené na „Sťahovanie Reduty „. Rozpočtovým opatrením č.11, list č. MK-1761/2009-102/16082 zo dňa 14.12.2009 boli zvýšené bežné výdavky o 7 300,- € na prvok 08T0105 – Projekt informatizácie kultúry. Rozpočtovým opatrením č.12, list č. MK-1761/2009-102/16253 zo dňa 16.12.2009 boli znížené bežné výdavky o sumu 1 151,- € (išlo o nedčerpané prostriedky určené na „Oprava točne „ v RO č.3). Rozpočtovým opatrením č.13, list č. MK-1761/2009-100/15808 boli navýšené kapitálové výdavky o 120 000,- € určené na „Paletizáciu divadelných dekorácií „. Rozpočtovým opatrením č.14, list č. MK-1761/2009-102/16253 zo dňa 22.12.2009 upravilo Ministerstvo kultúry príspevok na bežnú činnosť o 33 592 €, ktoré boli SND pridelené na základe získaných kultúrnych poukazov za predané vstupenky na jednotlivé divadelné predstavenia. Rozpočtovým opatrením č.15, list č. MK-1761/2009-102/16567 zo dňa 22.12.2009 boli zvýšené bežné výdavky o sumu 79 268,56 € na základe Zmluvy o výpožičke nebytových priestorov uzavretej medzi Slovenskou filharmóniou a Slovenským národným divadlom. Posledným rozpočtovým opatrením č.16, list č. MK-1761/2009-102/16567 zo dňa 30.12.2009 nám boli zvýšené bežné výdavky o sumu 18 560,- € na prvok 08T0105 – Projekt informatizácie kultúry.

Celkový rozpočet bežných výdavkov po úpravách bol 17 129 023,56 € (vrátane prioritných projektov a kultúrnych poukazov) a kapitálových výdavkov vo výške 577 900 €.

Spotrebované nákupy – V položke je zahrnutá spotreba materiálov a energií. Čerpanie materiálových nákladov je nižšie oproti skutočnosti roku 2008, (v roku 2008 bolo čerpanie materiálových nákladov vo výške 1 457 287 € v roku 2009 vo výške 1 149 201 €). Spotreba energie v roku 2009 bola vyššia (1 358 643 €) oproti roku 2008 (1 107 949 €) .

Služby – V uvedenej skupine nákladov vykazuje SND zvýšené čerpania v porovnaní s rokom 2008. Náklady v roku 2008 boli vo výške 3 638 186 €, náklady v roku 2009 boli vo výške 3 901 396 €. V konkrétnych nákladových položkách došlo k týmto zmenám:

Oprava a údržba – vyššie čerpanie nákladov na opravu a údržbu budov, zariadení a ostatného majetku súvisí najmä s opravou točne v celkovej sume 198 849 € a so sťahovaním Slovenskej filharmónie do historickej budovy SND. Okrem toho vzrástli náklady na požiarno-asistenčné služby, upratovaciu a strážnu službu.

V porovnaní so skutočnosťou roka 2008 vzrástli aj náklady na honoráre výkonných umelcov, ktoré vynaložilo SND na umelecké aktivity so zámerom skvalitniť tvorivú a interpretačnú zložku hlavnej činnosti a zatriktívniť predstavenia.

Čerpanie nákladov na reprezentáciu bolo v roku 2009 vyššie ako v roku 2008, tieto náklady nie sú limitovanou položkou a SND ju čerpá vo výške zodpovedajúcej významu inštitúcie,

Mzdové náklady – Mzdové náklady boli čerpané v súlade so stanovenými záväznými ukazovateľmi. V roku 2009 bol prepočítaný stav zamestnancov 918. Priemerná mesačná mzda v roku 2009 bola 848,6 € čo znamená 2,4 % nárast oproti roku 2008.

Dane a poplatky – Daň z nehnuteľnosti bola pre rok 2009 vyrátaná na základe zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za odpady v znení neskorších predpisov a v zmysle všeobecne záväzných nariadení miest a obcí.

SND v roku 2008 zaplatilo daň vo výške 108 300 €. Celková suma bola rozdelená nasledovne: za historickú budovu SND 10 800 €, novú budovu SND 75 500 €, za areál UDD 21 600 €, chatu v Liptovskom Jáne 300 € a za chatu v Senci 100 €.

Ostatné náklady – Pokles v tejto skupine nákladov súvisí predovšetkým s tým, že poistenie majetku uhradza od 1.7.2008 Ministerstvo kultúry SR z dôvodu centrálného verejného obstarávania poistenia majetku.

Odpisy DLHM a DLNM, ich tvorba a finančné krytie – Účtovné a daňové odpisy sú vypočítavané mesačne v zmysle Smernice č. 6/2006 a Dodatku č. 1/2007 k nej, t.j. „Plánu účtovných a daňových odpisov DLHM a DLNM v správe SND“.

V zmysle zákona o daniach z príjmov podliehal v roku 2009 odpisovaniu dlhodobý hmotný majetok v hodnote nad 30 000 Sk, dlhodobý nehmotný majetok nasledovne :

- Do 28.02.2009 DLHM v hodnote vyššej ako 996,- €, DLNM v hodnote vyššej ako 1660,- €, technické zhodnotenie DLHM a DLNM vyššie ako 996,- € v úhrne za rok
- Od 01.03.2009 po novele zákona o dani z príjmov DLHM v hodnote vyššej ako 1 700,- €, DLNM v hodnote vyššej ako 2 400,- €, technické zhodnotenie DLHM a DLNM vyššie ako 1 700,- € v úhrne za rok.

DLHM je zaraďovaný do odpisových skupín podľa životnosti určenej zákonom o dani z príjmov, nakoľko na základe dlhoročných skúseností pri používaní dlhodobého majetku v SND sú vyhovujúce aj pre výpočet účtovných odpisov. Odlišne sa odpisuje iba nová budova SND, ktorej doba životnosti za účelom výpočtu odpisov bola stanovená na 50 rokov.

Vedenie evidencie dlhodobého majetku a automatický výpočet odpisov je zabezpečované prostredníctvom ekonomického softvéru SOFTIP.

Celkové odpisy DLHM a DLNM k 31.12.2009 boli 3 667 539,71 €.

Prehľad o poskytnutých finančných prostriedkoch účelovo viazaných na schválené kultúrne aktivity za rok 2009

Poradové číslo	Projekt na kultúrnu aktivitu (názov)	Objem poskytnutých finančných prostriedkov (v eurách)	Objem vyúčtovaných finančných prostriedkov (v eurách)
1.	Hostia v SND	60 000	60 000,00
2.	Účinkovanie SND na Slovensku s cieľom podpory rozvoja kultúrneho života	11 870	11 870,00
3.	Výročný jarný míting IETM Bratislava 2009	130 000	130 000,00
4.	Slovenské národné divadlo v zahraničí	83 130	83 130,00
	Spolu:	285 000	285 000,00

Hodnotenie výnosov

V hodnotenom období dosiahlo SND výnosy vo výške 24 418 936 €.

Celkové tržby z hlavnej činnosti v roku 2009 dosiahli výšku 2 991 733 €.

Z toho tržby z vlastných predstavení dosiahli výšku 2 247 527,- €

Druhou najpodstatnejšou zložkou príjmov SND sú tržby z prenájmu. V priebehu roka 2009 dosiahlo SND tržby z tejto činnosti v sume 617 931,8 €. Oproti roku 2008 (667 131,4 €) je príjem z prenájmu o 49 199,6 € nižší.

V roku 2009 SND získalo darované (sponzorské) prostriedky vo výške 147 568,9 €. Celkovo SND vyčerpalo všetky sponzorské prostriedky z tohto a z minulých rokov vo výške 25 253,8 €.

Hospodársky výsledok

SND v roku 2009 prijalo viaceré racionalizačné opatrenia a dôsledne posudzovalo nevyhnutnosť všetkých nákladov. Napriek hospodárskej kríze SND dodržalo plánované výnosy, najmä úpravou dramaturgického plánu tak, aby sa hrali divácky atraktívne predstavenia a nepoklesla návštevnosť.

Dodržiavaním zásad hospodárnosti, účinnosti a efektívnosti vynaložených finančných prostriedkov Slovenské národné divadlo za rok 2009 dosiahlo hospodársky výsledok 381 642,21 €.

Plnenie výkonných ukazovateľov

Slovenské národné divadlo dosiahlo v roku 2009 v porovnaní s rokom 2008 tieto výkonné ukazovatele:

Plnenie výkonov v roku 2009

Ukazovateľ	2009	2008	Rozdiel 2009 - 2008
a	1	2	(1 - 2)
A. Premiéry	16	15	1
Opera	4	3	1
Balet	2	4	-2
Činohra	8	8	0
B. Predstavenia	674	686	-12
Opera	166	179,5	-13,5
Balet	92	96,5	-4,5
Činohra	416	410	6
C. Kapacita	354 552	366 887	-12 335
Opera	119 737	130 447	-10 710
Balet	68 878	75 170	-6 292
Činohra	165 937	161 270	4 667
D. Návštevníci	262 071	271 366	-9 295
Opera	69 258	76 918	-7 660
Balet	50 593	52 753	-2 160
Činohra	142 220	141 695	525
E. Tržby z predstavení v EUR	2 247 527,16	2 311 638,45	-64 111,29
Opera	818 554,06	1 006 959,39	-188 405,33
Balet	312 909,73	241 851,65	71 058,08
Činohra	1 116 063,37	1 062 827,41	53 235,96

Štruktúra dosiahnutých tržieb z predstavení – rok 2009

Ukazovateľ	Opera	Balet	Činohra	SND spolu
Tržby z predstavení na domácej scéne	760 783,92	281 731,22	1 053 438,37	2 095 953,51
Tržby na tuzemských zájazdoch	17 770,14	2 638,51	36 845,00	57 253,65
Tržby na zahraničných zájazdoch	40 000,00	28 540,00	25 780,00	94 320,00
Tržby spolu	818 554,06	312 909,73	1 116 063,37	2 247 527,16

6. Personálne otázky

Prepočítaný stav zamestnancov v SND za rok 2009 bol 918.

V priebehu roka 2009 sa realizoval proces úpravy organizačnej štruktúry, menili a upravovali sa viaceré pracovné pozície a ich náplne. Úpravy mali za cieľ dobudovať organizačnú štruktúru so zreteľom na nové priestorové podmienky, vytvoriť systém ekonomicky efektívneho riadenia prevádzky v novej budove a optimalizovať prierezové činnosti organizácie tak, aby boli maximálne efektívne.

Priemerná mesačná mzda zamestnancov SND v roku 2008 bola 828,4 €. Priemerná mesačná mzda v roku 2009 bola 848,6 čo znamená 2,4 % nárast oproti roku 2008.

7. Ciele a prehľad plnenia

Umelecké zámery a ciele, ktoré SND naplňalo v roku 2009:

- Vytvorenie (realizácia) nových divadelných titulov v Činohre, Baletu a Opere SND
- Kvalitná realizácia nových scénických a kostýmových výprav v nových inscenáciách SND
- Kvalitné zabezpečenie a uvádzanie repríz repertoáru SND – činohry, opery a baletu
- Zvyšovanie kultúrnej úrovne obyvateľstva, sprostredkovanie divadelného umenia čo najširšej verejnosti
- Výchova mladého diváka, spolupráca so školami
- Podpora a prezentácia pôvodnej slovenskej tvorby
- Prezentácia slovenského divadelného umenia v zahraničí
- Prezentácia SND na slovenských javiskách mimo Bratislavu
- Prezentácia divadelnej tvorby partnerských zahraničných a slovenských divadiel, ako aj umelcov zo zahraničia i zo Slovenska na javiskách SND

Vytvorenie (realizácia) nových divadelných titulov v Činohre, Baletu a Opere SND

V roku 2008 SND uviedlo 16 premiér. Činohra uviedla 8 premiér, opera 4 premiéry a balet 2 premiéry.

Kvalitné zabezpečenie a uvádzanie repríz repertoáru SND

SND v roku 2009 zabezpečovalo prevádzku spolu na štyroch javiskách a dosiahlo nasledovné merateľné ukazovatele svojej hlavnej činnosti:

- Počet predstavení 674
- Počet návštevníkov 262 071
- Tržby z predstavení v € 2 247 527,16

Sprostredkovanie divadelného umenia čo najširšej verejnosti

SND uvádza tituly, ktoré oslovujú čo najširšiu divácku obec nielen režijným spracovaním, výkonom protagonistov, umeleckou kvalitou, ale aj umeleckým spracovaním scény a kostýmov. K hodnotenému obdobiu má SND v repertoári 82 titulov.

SND udržiavalo divácky záujem inscenovaním nových titulov, uvádzaním repertoáru, v ktorom bola zastúpená svetová klasická i súčasná tvorba, rovnako aj pôvodná slovenská tvorba.

Prehľad o zájazdových predstaveniach v zahraničí za rok 2009

Por. č.	Súbor	Dátum	Autor	Názov predstavenia	Miesto konania
1.	Opera	15.2.2009	E. Suchoň	Svätopluk	Brno - ČR
2.	Opera	18.6.2009	R. Strauss	Ariadna na Naxe	Miskolc - Maďarsko
3.	Balet	29.1.2009	M. Radačovský, J. Kylián, L. Timulák	Ky-Time	Sain Etienn - Francúzsko
4.	Balet	11.5.2009	M. Radačovský, J. Kylián, L. Timulák	KY-Time	Brno - ČR
5.	Balet	23.6.2009	M. Radačovský	Stretnutie s labuťou	Gyor - Maďarsko
6.	Balet	25.9.2009	M. Radačovský	Inšpirácia	Pesc - Maďarsko
7.	Balet	18.11.2009	M. Radačovský, I. Holováč	Bolero a viac	Bukurešť - Rumunsko
8.	Činohra	6.2.2009	A. P. Čechov	Tri sestry	Ljubljana - Slovinsko
9.	Činohra	14.2.2009	I. Horváthová	Fetištky	Praha - ČR
10.	Činohra	15.3.2009	V. Havel	Odchádzanie	Brno - ČR
11.	Činohra	7.4.2009	M. Huba, M. Porubjak	Tančiareň	Adana - Turecko
12.	Činohra	8.4.2009	M. Huba, M. Porubjak	Tančiareň	Adana - Turecko
13.	Činohra	25.4.2009	V. Havel	Odchádzanie	Praha - ČR
14.	Činohra	26.4.2009	F. Schiller	Úklady a láska	Praha - ČR
15.	Činohra	14.5.2009	A. P. Čechov	Tri sestry	Novi Sad - Srbsko
16.	Činohra	15.5.2009	A. P. Čechov	Tri sestry	Belehrad - Srbsko
17.	Činohra	19.5.2009	V. Havel	Odchádzanie	Zlín - ČR
18.	Činohra	2.6.2009	V. Havel	Odchádzanie	Poľský Tešín - Poľsko
19.	Činohra	7.6.2009	B. Ahlfors	Posledná cigara	Praha - ČR
20.	Balet	7.6.2009	B. Ahlfors	Posledná cigara	Praha - ČR

Prehľad o zájazdových predstaveniach na Slovensku za rok 2009

Por. č.	Súbor	Dátum	Autor	Názov predstavenia	Miesto konania
1.	Opera	16.6.2009	R. Strauss	Ariadna na Naxe	Košice
2.	Opera	1.9.2009		Hoj vlasť moja - koncert	Nitra
3.	Balet	10.3.2009	M. Radačovský	Warhol	Nitra
4.	Činohra	11.2.2009	W. Shakespeare	Skrotenie zlej ženy	Nitra
5.	Činohra	17.3.2009	M. McDonagh	Mrzák z Innishmaan	Martin
6.	Činohra	2.4.2009	I. Ambjorsen, A. Hellstenius, P. Nass	Chvála bláznovstva	Piešťany
7.	Činohra	26.6.2009	J. G. Tajovský	Ženský zákon	Jaslovské Bohunice
8.	Činohra	22.9.2009	J. Anouilh	Tanec toreádorov	Piešťany
9.	Činohra	24.9.2009	I. Horváthová	Fetištky	Trenčín
10.	Činohra	26.9.2009	L. N. Tolstoj	Anna Kareninová	Nitra
11.	Činohra	28.10.2009	G. Feydeau	Chrobák v hlave	Trenčín
12.	Činohra	30.10.2009	I. Horváthová	Fetištky	Žilina

Prezentácia divadelnej tvorby partnerských zahraničných a slovenských divadiel, ako aj umelcov zo zahraničia i zo Slovenska

Prehľad o pohostinských vystúpeniach cudzích súborov zo zahraničia - rok 2009

Por. č.	Scéna	Dátum	Autor	Názov predstavenia	Divadlo
1.	Opera	7.6.2009	B. Martinů	Julietta	ND Brno - ČR
2.	Balet	26.4.2009		Sui generis-Paisyn	Tanečná spoločnosť - Francúzsko
3.	Balet	20.5.2009		Nederlands Dans Theater II.	Nederlands Dans Theater - Holandsko
4.	Balet	5.6.2009	J. Montalvo, D. Hervieu	Good Morning, Mr. Gershwin	Tanečný súbor Montalvo -Hervieu - Francúzsko
5.	Balet	1.10.2009	P. Zuska, J. Kylián	Extrém	ND Praha - ČR
6.	Balet	10.10.2009	P. Zuska, M. Schröder	Balet 21.stor.	ND Brno - ČR
7.	Činohra	7.1.2009	A. P. Čechov	Ivanov	ČK Praha - ČR
8.	Činohra	18.4.2009	H. Galron	Mikve	ND Praha - ČR
9.	Činohra	18.4.2009	M. Durasová	Anglická milenka	ND Praha - ČR
10.	Činohra	19.4.2009	Molière	Don Juan	ND Praha - ČR
11.	Činohra	31.5.2009	J. Havlíček	Petrolejové lampy	Klicperovo divadlo, Hradec Králové - ČR
12.	Činohra	21.6.2009	V. Klimáček	Horúce leto 68	Torontské slovenské divadlo - Kanada
13.	Činohra	21.6.2009	V. Klimáček	Horúce leto 68	Torontské slovenské divadlo - Kanada
14.	Činohra	12.11.2009	D. Jančar	Ticho bijú hodiny	Torontské slovenské divadlo - Kanada
15.	Činohra	23.11.2009	D. Drábek	Furianti 2008	ND Brno - ČR

Prehľad o pohostinských vystúpeniach cudzích súborov z tuzemska - rok 2009

1.	Opera	27.6.2009	G. Pucciny	Madama Butterfly	ŠD Košice
2.	Balet	20.1.2009	J. Paštéka, V. Patejdl, K. Peteraj	Adam Šangala	Divadlo A.B. v Nitre
3.	Balet	20.1.2009	J. Paštéka, V. Patejdl, K. Peteraj	Adam Šangala	Divadlo A.B. v Nitre
4.	Balet	23.4.2009	G. Carunariu	Kebab	ŠD Košice
5.	Balet	24.4.2009		Canto Hondo	SPLN Bratislava
6.	Balet	24.4.2009	B. Slančíková-Timrava, O. Šulaj	Všetko za národ	DAB Nitra
7.	Balet	24.4.2009		Be Bop	Štúdio tanca BB
8.	Balet	25.4.2009	A. P. Čechov	Ivanov	SKD Martin
9.	Balet	17.9.2009		BALET GALA '09	
10.	Balet	29.10.2009		Medzin. festival eur. baletných škôl	
11.	Činohra	18.3.2009	S. Mrozek	Tango	SKD Martin
12.	Činohra	27.3.2009	J. G. Tajovský	Statky zmätky	DAB Nitra
13.	Činohra	14.5.2009	J. Fosse, S. Daubnerová	Polylogue	P.A.T. Prievidza
14.	Činohra	14.5.2009	J. Fosse, S. Daubnerová	Polylogue	P.A.T. Prievidza
15.	Činohra	15.5.2009	Euripides	Medeia	ŠD Košice
16.	Činohra	16.5.2009	Š. Ondrišová	Jablko	Elle Danse Bratislava
17.	Činohra	18.5.2009	Z. Hájková	Blízkosť vziadelych	Štúdio tanca Banská Bystrica
18.	Činohra	8.6.2009	P. Nadaud	Iné ráno	Štúdio tanca Banská Bystrica
19.	Činohra	8.9.2009		Orchester Titanic	Tlmače
20.	Činohra	13.11.2009	R. Schimmelphenig	Žena z minulosti	MD Žilina
21.	Činohra	15.11.2009	D. Wassermann	Prelet nad hniezdom kukučky	ŠD Košice

8. Hlavné skupiny užívateľov výstupov organizácie

Hlavnými užívateľmi výstupov Slovenského národného divadla – predstavení činohry, opery a baletu – je široká verejnosť, občania všetkých sociálnych vrstiev a vekových skupín.

V roku 2009 navštívili novú budovu SND občania zo všetkých častí Slovenska. Predstavenia SND navštívili aj zahraniční diváci, najmä z okolitých krajín. Zahraničné publikum sa vo väčšej miere orientuje na žáner opery a baletu.

SND plánuje aj naďalej ponúkať kvalitné divadelné umenie a zlepšovať služby poskytované verejnosti.

Bratislava, 18. február 2010

Predložili: Inocencia Bónová (ekonomická časť)
riaditeľka Odboru ekonomiky a informatiky
Darina Reguliová, asistentka generálneho riaditeľa

Schválil: Pavol Smolík
generálny riaditeľ SND